

A Fővárosi Ítéltábla dr. Péteri-Sipos Ágnes pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a személyesen eljáró I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, dr. Vukovári Győző ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű, III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű, dr. Rácz Zsuzsanna jogtanácsos által képviselt Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálat (1148 Budapest, Róna u. 135.) IV. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. december 2. napján meghozott, 31.P.24.484/2010/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd (dr. Péteri-Sipos Ágnes) ügyvédi munkadíját teljes egészében a Magyar Állam viseli.

A le nem rótt 180.000 (száznyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes a IV. rendű alperesi jogelőd által 2009. október 20-án kelt határozatában foglalt kizárási rendelkezés és annak indokolásában írtak miatt terjesztett elő keresetet, amelyben személyhez fűződő jogai megsértésének megállapítását és az alperesek személyenként 1 millió forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Megállapította, hogy a le nem rótt 180.000 forint kereseti illetéket a Magyar Állam viseli a felperes költségmentességére tekintettel.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II., III. rendű alpereseknek 30.000-30.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért az őt képviselő pártfogó ügyvédi munkadíjat a kirendelő szerv állapítja meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a közigazgatási eljárás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 42. § (1) és (3) bekezdéseit, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a)-e) pontjait, továbbá utalt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. §-ára.

Megállapította, hogy a III. rendű alperes megfelelő közokirati formában kiállított elfogultsági bejelentésben foglaltak valóságtartalmát a felperes tagadása nem cáfolta.

Az elsőfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a megkeresett bíróság útján foganatosítani kívánt személyes meghallgatása alkalmával előadást nem tett. Ezen túlmenően a felperes lánya megtagadta a tanúvallomás tételét. Mindezeket az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a felperes az elfogultsági bejelentés egyszerű vitatásával annak tartalmát nem tudta megdönteni és tanúvallomással sem tudott olyan körülményeket bizonyítani, amelyek a III. rendű alperes bejelentésében foglaltakat cáfolnák.

Kiemelte, hogy a felperes maga is elismerte, hogy amikor a lánya a ... Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatánál okiratbeadás céljából megjelent, vele folyamatosan telefonkapcsolatban volt. Életszerűnek minősítette azt, hogy miután a felperes lányától az iratokat nem vették át, vita alakult ki, és a felperes ebben a helyzetben a lánya által átadott telefonon beszélt a hivatal munkatársával. Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a felperes a III. rendű alperest telefonon keresztül számon kérte, fenyegetőzött és a III. rendű alperes elfogultsági bejelentésében foglaltakat közölte vele a beszélgetés során.

Mindezeket értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresetének ténybeli alapját, vagyis azt, hogy személyéről valótlanúságot állítottak, nem tudta bizonyítani. Ezért a keresetet jogalap hiányában elutasította.

Az elsőfokú bíróság állást foglalt abban is, hogy egyéb szempontból sem volt alapos a kereset.

A jóhírnév és a becsület sérelmét csak abban az esetben lehetett volna megállapítani, ha az elfogultsági bejelentés tartalma nem felel meg a valóságnak. Rámutatott, hogy a személyiségi jogi per nem alkalmas arra, hogy jogorvoslati fórumként szolgáljon más jogterületre tartozó ügyekben. Kifejtette, hogyha a megállapított tényállás vagy egy jogkövetkeztetés téves, de a jogalkalmazó

megnyilvánulása az adott eljárás ügyre vonatkozó keretei között marad, magatartása személyiségi jogot nem sért. Tevékenységét ebben az esetben esetleg megalapozatlannak, alaptalannak vagy tévesnek lehet minősíteni.

A perbeli esetben a III. rendű alperes kizárási okot jelentett be, mellyel az eljárás megengedett keretei között maradt. Ha a kizárási ok alaptalan, az kizárólag a bejelentés alaptalanságát jelenti, de nem minősül jóhírnév sértésnek. A kizárási oknak a IV. rendű alperes munkatársai általi elbírálása jogszabályi kötelezettség, ezért helyesen hivatkoztak az I., II. és IV. rendű alperesek arra, hogy a kizárásról szóló határozatok nem lépték át a hivatali munka kereteit. A „durva hangnem”-re következtetés az elfogultsági bejelentés tartalmából levont logikus következtetés, kifejezőmódjában sem bántó.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak minősítette, a felperes nem vagyoni kárigénye sem volt teljesíthető. A felperes maga nyilatkozott úgy, hogy a gyermekével küldte be az iratokat, ezért a mozgáskorlátozottsága és a kérelmeit elbíráló hatóság székhelyének lakóhelyétől való távolsága között nincs okozati összefüggés.

További bizonyítást nem folytatott le, mivel az szükségtelen a jogalap hiánya miatt.

A perköltségről a Pp. 78. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Másodlagosan indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és újabb határozat meghozatalára.

Kifejtette, hogy a hatóságok az emberi méltóságát sértve, valószínűtlen és életszerűtlen tényállás alapján kényszerítik a lakóhelyétől távol eső hatóságnál történő ügyintézésre. Ez a magatartás nem egyeztethető össze a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével és közvetlen következményei jogi segítőhöz való hozzájutásának ellehetetlenítése.

Az elsőfokú bíróság és korábban és az I., II. és IV. rendű alperesek is a legcsekélyebb bizonyíték nélkül fogadták el a III. rendű alperes által közokirati formában kiállított elfogultsági bejelentés tartalmát, túlterjeszkedve a szabad mérlegelés határain. Álláspontja szerint a III. rendű alperes állításai nem szorulnak cáfolatra, miután a beszélgetés megtörténtére és annak tartalmára semmifajta bizonyíték nincs. Hivatkozott arra, hogy a bizonyítási eljárás során a gyermekének tanúkénti meghallgatását a bejelentésben foglaltak cáfolatára nem kérte. Az a tény, hogy vele az ügyintézés során telefonos kapcsolatban állt, nem bizonyítja azt, hogy a III. rendű alperessel is beszélt, és különösen nem igazolja az elfogultsági bejelentésben leírtakat.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor életszerűnek nevezte azt a viselkedést, amit az elfogultsági bejelentés tartalmaz az iratok átvételének megtagadásával összefüggésben. Kifejtette, hogy egyéni szocializálódása alapján nem életszerű, hogy az elfogultsági bejelentésben leírt módon intézzon ügyeket. Szintén tévedett

az elsőfokú bíróság, amikor elutasította a keresetet, ugyanis kétséget kizáróan megállapítható, hogy valótlanúságot állítottak róla és ezt bizonyította is. Mindezekre tekintettel a kártérítési igények az alperesekkel szemben alaposak voltak, és az elsőfokú bíróság a jogalap megléte ellenére utasította el az igényét, ami ezért kirívóan jogszabálysértő. Helytelen volt az a megállapítás, hogy kár nem érte, mert személyes ügyintézésének lehetőségéről végérvényesen nem mondott le, hozzátartozói csak ingadozó egészségi állapota miatt járnak el ügyeiben.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor indítványa ellenére nem függesztette fel a tárgyalást a III. rendű alperes kijelentései miatt folyamatban levő büntetőper jogerős befejezéséig.

Kitért arra is, hogy a megkeresett bíróság előtt a szembesítést a III. rendű alperes hiúsította meg azzal, hogy nem jelent meg a meghallgatáson.

Méltánytalannak minősítette az elsőfokú bíróságnak a perköltség megfizetéséről való rendelkezését is.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Arra hivatkozott, hogy a kizárásra vonatkozó indítvány elbírálására a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, a felperes személyiségi jogainak sérelme nélkül került sor.

A II. és III. rendű alperesek is kérték az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, költségigényük nem volt.

A IV. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem adott elő.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal teljes egészében egyetértett, ezért a határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A felek közötti jogvita elbírálására irányadó Ptk. 76. §-a szerint, a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése alapján, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A másodfokú bíróság nem tapasztalt olyan eljárási, vagy bizonyítási hiányosságot, amely az elsőfokú bíróság ítéletének, a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján való hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

A felperes alapvetően azt vitatta, hogy a IV. rendű alperesi jogelőd nevében eljáró ügyintéző, a III. rendű alperes alappal tett-e elfogultsági bejelentést. Ezzel összefüggésben azt is kifogásolta, hogy az elfogultsági bejelentés nem megfelelő tartalmú volt. A II-III. rendű alperesek ennek a bejelentésnek az elintézésében vettek részt.

A felperesi előadás alapján helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság azt, hogy az elfogultsági bejelentésben foglaltak megfeleltek-e valóságnak. Ennek megítélésére az eset sajátosságai miatt (a III. rendű alperes saját bejelentése; telefonbeszélgetés) egyrészt a III. rendű alperes perbeli nyilatkozata állt rendelkezésére, mellyel szemben állt a felperes cáfolata. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperes perbeli magatartását, másrészt azt a tényt, hogy a felperesi bejelentés ellenére a felperes gyermeke - aki az ügyintézésben részt vett - tanúvallomást nem kívánt tenni.

Nem volt valós a felperesnek az a fellebbezésbeli hivatkozása, hogy gyermekének tanúkénti meghallgatását a bejelentésben foglaltak cáfolatára nem kérte volna. A 7. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalán a felperesi jogi képviselő úgy nyilatkozott, hogy a felperes állítása szerint az alperesek egyikével sem beszélt telefonon. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy szükség lehet a felperes leánygyermekének meghallgatására. Ugyanezen a tárgyaláson kérte az alperesi jogi képviselő a felperes lányának III. rendű alperessel való szembesítés miatti meghallgatását is. Ezt követően a felperes a 8. sorszámú beadványában úgy nyilatkozott, hogy leánygyermeké hozzátartozói minőségére hivatkozva a tanúvallomás megtételét meg kívánja tagadni. Ilyen körülmények között sem a felperesi, sem az alperesi indítványra nem lehetett a tanúmeghallgatást foganatosítani.

Kiemeli továbbá a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel, hogy a felperes és a III. rendű alperes szembesítését nem a III. rendű alperes, hanem kifejezetten a felperes akadályozta. A megkeresett bíróság útján foganatosított személyes meghallgatás alkalmával a felperes az első idézésre nem jelent meg, és távollétét sem mentette ki. A III. rendű alperes csak a felperes távolmaradása miatt megtartott ismételt meghallgatáson nem jelent meg. A felperes ezen a meghallgatáson nyilatkozott úgy, hogy a III. rendű alperes távollétében nem kíván nyilatkozatot tenni. A felek szembesítésétől különösebb eredmény amúgy sem volt várható, tekintettel arra, hogy a felek a perben álláspontjukat következetesen képviselték, és a III. rendű alperes sem tett a korábbi elfogultsági bejelentésében foglaltaktól eltérő előadást.

Mindezen perbeli adatok és körülmények alapján helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság, amikor úgy foglalt állást, hogy az elfogultsági bejelentésben foglalt tartalma nem kérdőjeleződött meg.

Helyesen fejtette ki továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a III. rendű alperes az elfogultsági bejelentésben, illetve ennek elbírálása során az I. és II. rendű alperesek nem használtak a felperesre nézve becsmérlő szavakat, ezért az alperesek terhére személyiségi jogsértés nem volt megállapítható.

Jogalap hiányában az egyéb személyiségi jogi jogkövetkezményeket az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia.

A felperes alappal nem kifogásolhatta az elsőfokú bíróság tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmének elutasítását, mert a végzés ellen fellebbezésnek nem volt helye. Az elsőfokú bíróság a végzését megindokolta, a tárgyaláson pedig a felperes eljárási kifogást nem terjesztett elő. Ilyen körülmények között a felperes a fellebbezésében nem kifogásolhatta alappal a felfüggesztés iránti kérelmével kapcsolatos döntést.

Mivel az elsőfokú eljárásban a felperes pervesztes lett, személyes költségmentességére tekintet nélkül köteles viselni az alperesi költséget, így a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 84. § (1) bekezdése alapján a személyes költségmentesség az ellenérdekű fél perköltségének megfizetése alól nem mentesít. Abban az esetben, ha az alperesek igazolt perköltségigényt terjesztenek elő, illetve jogi képviselővel járnak el, és nem tesznek nyilatkozatot arról, hogy költséget nem igényelnek, részükre perköltséget kell megállapítani, függetlenül a felperes személyes körülményeitől.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, de az alperesek részére járó másodfokú perköltségről rendelkezni nem kellett, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes jogi képviselő nélkül járt el, és költségigényéről nem nyilatkozott, a II., III. rendű alperesek költséget nem igényeltek, míg a IV. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő és a másodfokú tárgyaláson sem jelent meg.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2012. június 14.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő